

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

спеціальність	не обмежено	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	не обмежено	факультет	Менеджменту, адміністрування та права
освітній рівень	другий (магістерський)	кафедра	ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування та соціально-гуманітарних дисциплін»

ВИКЛАДАЧ

Ніколаєнко Наталія Миколаївна

Вища освіта: Спеціальність «Бібліотекознавство та бібліографія»

Науковий ступень: Кандидат наук із соціальних комунікацій, 27.00.03. – книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство», доцент

Досвід роботи – більше 5 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- співавторка монографій та фаховий статей, зокрема 3 – у виданнях, проіндексованих у наукометричних базах Scopus/Web of Science;
- учасниця наукових і методичних конференцій України та інших країн;
- авторка методичних розробок;

телефон	0666718355	електронна пошта	nnataliya196513@gmail.com	дистанційна підтримка	Moodle Google Meet
---------	------------	------------------	---------------------------	-----------------------	-----------------------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	полягає у формуванні у студентів теоретичних і практичних знань з соціальної відповідальності, що забезпечать соціально-відповідальну поведінку та компетенцій для розробки та реалізації соціальних програм на підприємстві, прийняття виважених управлінських рішень в економічній, фінансовій сфері.
Формат	лекції, семінарські заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	<p><i>Вивчення дисципліни «Соціальна відповідальність» сприяє формуванню наступних компетентностей:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • уміння застосовувати фахові знання на практиці / тренінг, тестові завдання, семінарські заняття; • формувати механізм управління корпоративною соціальною відповідальністю/ індивідуальні практичні завдання, семінарські заняття; • формувати ефективну взаємодію роботодавців з персоналом на засадах соціальної відповідальності/ тестові завдання, семінарські заняття; • формувати відносини підприємств із зовнішніми організаціями на засадах корпоративної соціальної відповідальності/ семінарські заняття , тестові завдання; • визначати напрями активізації індивідуальної та колективної екологічної відповідальності/ семінарські заняття, тестові завдання; • посилювати соціальну відповідальність суб'єктів суспільного розвитку через соціальне партнерство/ семінарські заняття , тестові завдання; • здійснювати моніторинг корпоративної соціальної відповідальності/ семінарські заняття, тестові завдання; • оцінювати ефективність корпоративної соціальної відповідальності/ семінарські заняття, тестові завдання ; • - розвивати корпоративну соціальну відповідальність як чинник підвищення конкурентоспроможності/ семінарські заняття, тестові завдання
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин семінарські; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

K01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

K02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння

Програмні результати навчання

ПР01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні законодавчі матеріали, нормативні документи з соціальної відповідальності національні та міжнародні стандарти з соціальної відповідальності

ПР02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії соціальної відповідальності, організації соціальної відповідальності як чиннику сталого розвитку .

ПР03. Знати і розуміти основні види, підстави, принципи соціальної відповідальності в Україні та світі

історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

К03. Здатність до ефективного використання та розвитку людських ресурсів в організації.

К04. Здатність розробляти проекти та управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість

К05. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

К06. Здатність до критичного мислення, аналізу та синтезу

К07. Здатність працювати в міжнародному контексті

К08. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, ухвалювати управлінські рішення та забезпечувати умови їх реалізації

К09. Здатність організовувати та мотивувати людей рухатися до спільної мети, працювати в команді

К10. Навички формування та демонстрації лідерських якостей;

К11. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій

ПР04. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології соціальної відповідальності

ПР05. Розробляти, просувати та реалізовувати проекти на засадах соціальної відповідальності бізнесу, громадянського суспільства, держави

ПР06. Оцінювати ефективності соціальної відповідальності на підприємствах галузі, державі

ПР08 Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного само менеджменту

ПР09 Знання основних сучасних положень фундаментальних наук стосовно походження, розвитку та будови держави, громадянського суспільства, організації, здатність їх застосовувати для формування світоглядної позиції.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. Соціальна відповідальність як суспільно-економічний феномен.

Лекція 1.	Соціальна відповідальність як чинник сталого розвитку	Семінарське заняття 1 (СЗ 1)	Наукові підходи до визначення сутності соціальної відповідальності	Самостійна робота	Види соціальної відповідальності
Лекція 2.	Соціальна відповідальність людини та держави	СЗ 2	Соціальна відповідальність людини , держави		Підстави соціальної відповідальності
Лекція 3.	Організаційно-економічне забезпечення управління	СЗ 3	Організаційно-економічне забезпечення управління		Принципи соціальної відповідальності
					Організація діяльності з соціальної відповідальності підприємства

	корпоративною соціальною відповідальністю. Організація діяльності з соціальної відповідальності підприємства		корпоративною соціальною відповідальністю Корпоративна соціальна відповідальність у внутрішньому середовищі Сучасні моделі корпоративної соціальної відповідальності		Корпоративна соціальна відповідальність у внутрішньому середовищі
Лекція 4	Сучасні моделі корпоративної соціальної відповідальності				Соціальна держава
Лекція 5	Формування відносин роботодавців з працівниками на засадах соціальної відповідальності. Корпоративна соціальна відповідальність у внутрішньому середовищі	СЗ 4	Корпоративна соціальна відповідальність у внутрішньому середовищі.		Сутність концепції корпоративна соціальна відповідальність
		СЗ 5	Корпоративна соціальна відповідальність у внутрішньому середовищі		Організація діяльності з соціальної відповідальності підприємства
Лекція 6	Формування відносин роботодавців з працівниками на засадах соціальної відповідальності. Корпоративна соціальна відповідальність у внутрішньому середовищі Корпоративне громадянство. Практика трудових відносин крізь призму концепцій КСВ та корпоративного громадянства в Україні	СЗ 6	Забезпечення гідної праці у системі КСВ. Корпоративне громадянство.		Міжнародне законодавче регулювання трудових відносин на основі соціальної відповідальності бізнесу (СВБ)
		СЗ 7	Практика трудових відносин крізь призму концепцій КСВ та корпоративного громадянства в Україні		Складові зовнішньої відповідальності бізнесу
		СЗ 8	Формування відносин бізнесу із зовнішніми організаціями на засадах соціальної відповідальності		Соціальна відповідальність бізнесу у розрізі об'єктів відповідальності
		СЗ 9	Соціальний відповідальний маркетинг		Елементи екологічної відповідальності бізнесу
					Досвід реалізації принципів екологічної відповідальності

Модуль 2. Управління підприємством на засадах соціальної відповідальності

Лекція 7	Формування відносин бізнесу із зовнішніми організаціями на засадах соціальної відповідальності. Соціальний маркетинг.	C3 10	Сутність екологічної відповідальності. Досвід реалізації принципів екологічної відповідальності Елементи, принципи, шляхи посилення екологічної відповідальності бізнесу	Самостійна робота	Стандарти підготовки нефінансового звіту
Лекція 8.	Сутність екологічної відповідальності. Досвід реалізації принципів екологічної відповідальності. Елементи екологічної відповідальності бізнесу	C3 11	Нефінансова звітність як інструмент розвитку соціальної відповідальності підприємства Стандарти підготовки нефінансового звіту. Процес підготовки звіту		Процес підготовки нефінансового звіту Інструменти КСВ Інструменти КСВ у розрізі різних рівнів управління і груп зацікавлених осіб
Лекція 9	Нефінансова звітність як інструмент розвитку соціальної відповідальності підприємства.	C3 12	Нефінансова звітність у світі, Україні		Рівні і показники соціальної відповідальності бізнесу
Лекція 10	Нефінансова звітність у світі. Нефінансова звітність в Україні				Система показників КСВ у сфері взаємовідносин з персоналом на основі GRI
Лекція 11	Оцінювання ефективності соціальної відповідальності підприємств. Фактори ефективності функціонування інструментів КСВ в управлінні організацією.	C3 13	Фактори ефективності функціонування інструментів КСВ в управлінні організацією		Соціально відповідальні дії Інституційні форми КСВ
Лекція 12	Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності в Україні Концепція реалізації державної політики у сфері розвитку соціально відповідального бізнесу в Україні на період до 2030 року.	C3 14	Рівні і показники соціальної відповідальності бізнесу Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності в Україні		ISO 26000 «Керівництво із соціальної відповідальності» Основні перешкоди впровадження соціальної відповідальності в Україні
		C3 15	Зовнішні та внутрішні чинники розвитку соціальної відповідальності в Україні	Активізація діяльності підприємств щодо розвитку соціально відповідального бізнесу Декларація ОЕСР	

		СЗ 16	Напрямки державної політики сприяння розвитку соціальної відповідальності бізнесу в Україні	
		СЗ 17	Глобальний договір ООН. Українська асоціація якості. Європейська організація якості. Міжнародна організація стандартизації Організація Об'єднаних Націй з промислового розвитку. Міжнародна організація праці, Дитячий фонд Організації Об'єднаних Націй (ЮНІСЕФ).	
		СЗ18	Концепція реалізації державної політики у сфері розвитку соціально відповідального бізнесу в Україні на період до 2030 року.	

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Базова:

- 1.Золотарьова О.В. Соціальна відповідальність: Конспект лекцій / О.В. Золотарьова, В.К. Лебедева. – Дніпро: НМетАУ, 2018. – 175 с.режим доступу https://nmetau.edu.ua/file/kl_sv-2018.pdf
2. Корпоративна соціальна відповідальність : підручн. /[О. Гирик, О. Денис, О. Дубовик та ін.] за заг. ред. д-ра екон.наук,проф. Т. С. Смовженко, д-ра екон. наук, проф. А. Я. Кузнєцової. —К. : УБС НБУ, 2009. — 315 с.
3. Корпоративна соціальна відповідальність : навч. посіб. /О. Лазоренко Р. Колишко та інші. — К. : Видавництво Енергія, 2008.
4. Лазоренко О. Корпоративна соціальна відповідальність вУкраїні : експертна думка : зб. статей та рекомендацій /О. Лазоренко. — К. : Стилос, 2007.
5. Нефінансова звітність: інструмент соціально відповідального бізнесу/. Воробей В., Журовська І.– К.: ФОП Костюченко О.М.–2010.– 77 с.
6. Олійник О.О.Соціальна відповідальність :навч.посіб./О.О. Олійник.– Рівне:НУВГП, 2016.–222с.Режим доступу <http://surl.li/ieqbcd>
- 7.. Охріменко О.О., Іванова Т.В. Соціальна відповідальність. – Навч. посіб. – Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут». – 2015. –180 с.
- 8 Скоробогатий Я. П., Бужанська М. В. Роль екологічної компоненти у формуванні соціально відповідального бізнесу// Вісник торгівельно-економічного університету.– вип.. Технічні науки.–2017.–№18.-С.136-140
- 9.. Соціальна відповідальність: теорія і практика розвитку: моногр. / за ред. А.М. Колота. – К.: КНЕУ, 2012. – 501 с.
- 10.. Соціальна відповідальність бізнесу: монографія / О. П. Гоголя, І. П. Кудінова ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – Ніжин : Лисенко, 2011. –175с.
- 11.Соціальна відповідальність : навч. посіб. / Н.М. Сіренко, Т.І. Лункіна, А.В. Бурковська. — Миколаїв : МНАУ, 2021. — 216 с. Режим доступу <http://surl.li/uyhcvh>

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Наукова бібліотека ДБТУ. URL: <https://library.btu.kharkov.ua/>

1. Соціальна відповідальність: метод. вказ. до проведення семінарських занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищ. освіти денної форми навч., спец. 242 Туризм і рекреація / Держ. біотехнолог. ун-т; уклад. Н. М. Ніколаєнко. – Харків, 2024. – 24с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на семінарських заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.